

Maria Haldesten: Risk för att attacken mot PS följs av fler

Ledare • Stoppa aldrig huvudet i sanden. Falkenberg och Varberg måste höja beredskapen mot dödligt våld!

Detta är en text från HN:s ledarredaktion. Ledarredaktionen arbetar självständigt men delar Centerpartiets ideologiska värderingar.

Maria Haldesten

🕒 19:32 - 28 jul, 2022

Yxmannen ville bara skrämmas. Han var inte mordisk, som sin like i Malmö. Den bedömningen gjorde Hovrätten, efter skolattacken i Varberg.

Men skador sätter sig inte bara i kroppen utan också i själen. En specialpedagog som upplevde yxmannens framfart på PS, vittnar om sömnproblem och stressreaktioner. Till tidningen Allas berättar hon också om erfarenheter av två tidigare allvarliga skolattacker.

– Det som främst förvånade mig var reaktionerna bland en del andra lärare. Ingen ringde 112, de låste bara in sig själva och väntade att någon annan skulle göra det. Den sortens passivitet kan ju kosta liv, säger hen.

Hennes vittnesmål understryker varför personal - och elever - behöver öva på hur man hanterar "pågående dödligt våld (PDV). För faran är inte över.

– Vi att det finns en större risk att ett attentat sker igen efter ett attentat redan skett. Det är likadant med skjutningar, säger kriminologen Ardavan Khoshnood till SVT.

Så här sju år efter skolattacken i Trollhättan börjar den insikten sjunka in, på alla samhällsnivåer. I slutet av våren höll regeringen möte om våldsdåd i skolmiljö, tillsammans med företrädare för arbetsgivare, fackförbund, polisen, MSB med flera.

- Skolan ska vara en trygg plats att gå till, sade biträdande arbetsmarknadsministern efteråt.

Det är lätt att säga. Ändå vet vi att elever dagligen tvingas till skolor som är otrygga. Och vi vet att skolans och vårdens misslyckanden bidrar till att vissa individers psykiska ohälsa förvärras, ibland på ett sätt som gör dem farliga för andra.

Att förutsäga galen radikalering kan vara svårt. Det vet vi efter alla "ensamvargars" dåd. Men det händer alltför ofta att skolor och lärare slätar över ett oacceptabelt beteende.

"Viktigast för att förhindra skolattacker är ett systematiskt brottsförebyggande och brottsofferstödande arbete med fokus på de brott som dagligen tenderar att ske i skolan. En viktig del är att sluta förminska och normalisera de brott som inträffar i skolans värld."

Det skriver kriminologen Magnus Lindgren, generalsekreterare för stiftelsen Tryggare Sverige, i ett inlägg i Sydsvenskan.

Han är helt rätt ute.

Samtidigt som kommuner utrustar sina skolor med panikknappar - och drillar personalen i både brandskydd och PDV, så måste det förebyggande arbetet fungera.

På Center för våldsbejakande extremism, som erbjuder PDV-utbildning, jobbar man nu aktivt med att utveckla andra typer av metodstöd.

- Vi vill hjälpa skolorna att reagera tidigt och tolka de första signalerna hos individer för att förhindra en PDV-situation, för när en sådan uppstår är man redan tvåa på bollen, säger Markus Hjelm i tidningen Läraren.

Att skolor i Varberg och Falkenberg intensifierar sitt arbete - och får resurser att ta in det stöd som behövs - måste vara självklart. Det är det tyvärr inte alltid. Men när man är tvåa på bollen kan det kosta liv.

Maria Haldesten
maria.haldesten@hn.se

Följ

Ämnen i den här artikeln

Extremism

Följ

Psykisk ohälsa

Följ

Lärare

Följ

Magnus Lindgren

Följ

SVT

Följ

 Dela

 Dela

 Kopiera länk

Bumerangen är en av Varbergs större och nyare förskolor, med utegård i sektioner. Bild: Robert Lundberg

Maria Haldesten: Jätteförskola väcker berättigad oro i Varberg

Ledare • Uppror och politiska protester i en rad kommuner visar på problem med storskaliga barnexperiment

Detta är en text från HN:s ledarredaktion. Ledarredaktionen arbetar självständigt men delar Centerpartiets ideologiska värderingar.

Maria Haldesten

📍 Södra näs Varberg

🕒 18:00 - 27 jul, 2022

Äng eller hög vägg? Valet är enkelt. Den som äger ett hus vill sällan få sin utsikt förstörd.

Därför är protester, som den som gror i Södra Näs, ganska naturliga.

Den som skrapar på ytan inser dock snabbt att det döljer sig en mycket större, minst lika infekterad debatt, bakom de potentiella grannarnas reaktioner. Nämligen den om jätteförskolorna.

"För oss liberaler är barnkonventionen viktig och för oss spelar varenda unge roll. Om experter lyfter så väsentligt viktiga riskfaktorer som det innebär med stora förskolor har vi som politiker en plikt att ta höjd för detta i våra beslut och ställningstaganden."

Liberalerna i Sundsvall är minst sagt tydliga i sin protest mot planer på fler storförskolor i kommunen. I Sundsvalls Tidning läser de lusen av den styrande majoriteten bestående av C, S och V.

Partikamraterna i Boden är lika upprörda:

"Företrädare för Liberalerna i Boden manar skolpolitikerna i kommunen att upphöra med det riskabla experimentet med storskolor."

Men det är inte bara det gamla "skolpartiet" som är på krigsstigen.

"Vi säger nej till fler storskolor och jätteförskolor. Varje barn förtjänar att få de bästa förutsättningarna för att lyckas med sin skolgång, därför förespråkar vi mindre enheter med fler vuxna på plats."

Så skriver Centerpartiet i Piteå i sitt valprogram. De lyfter bland annat följande motiv:

"Allt fler barn har idag olika diagnoser som gör dem särskilt känsliga för röriga miljöer med många ljud- och synintryck, därför fungerar mindre enheter bättre."

Även i Alingsås är storförskolorna en glödhet fråga. Där kommer pedagoger, som engagerat sig i Förskoleupproret, med följande bistra kommentar:

"Varför ens ha utbildad personal i förskolan? Det är ju billigare utan? Låt barnen passas av varsin iPad och sätt upp kameraövervakning så kan föräldrarna ringa larmtjänst när något händer. För uppenbarligen handlar precis allt i Alingsås om att förskolan ska vara så billig som möjlig"

Ekonomi är mycket riktigt ett tungt vägande skäl till att det byggs allt fler storförskolor, exempelvis i Varberg.

- Ett effektivt sätt att värna om skattebetalarnas pengar, förklarade Hanna Netterberg (M) häromåret.

Resonemanget känns igen: "Rationellt". "Resurseffektivt". "Vi kan spara på städning". är vanliga argument.

När jätteförskolan i Tvååker skulle byggas beskrevs fördelarna med stora aktivitetsrum som kunde ritas in i rumslika sektioner.

Alla vuxna som jobbat i företag som fallit för trenden med stora kontorslandskap fattar galoppen. Och alla som försökt att protestera, med hjälp av facken, vet att personalhälsan får stryka på foten.

Men Varbergs-barnen är förstås av stresståligare virke? Den relationsröra som följer av att "personalen effektivt kan röra sig mellan sektioner" bekommer dem säkert inte. Eller?

Små barn kan vara anpassningsbara, följderna på deras mående kan komma smygande. Men en sak är säker. Effekterna av att tvingas vistas i en stressig miljö, med för stora barngrupper, för många vuxna och kamrater att relatera till, är väldokumenterad.

Men utegårdarna är ju så fina, säger kanske någon.

Visst. Nya förskolor har ofta de fräschaste lekredskapen. Och även utegårdarna har ofta sektioner. För att värna de mindre barnen. Och så kan barnen dela på utetiden. Så där som man gör på anstalter.

Men faktum är att vi inte säkert vet hur bra det funkar. Ett svar kommer kanske om ett par år. Umeå universitet är projektansvarigt för en pågående, tvärvetenskaplig forskningsstudie. Den ska granska hur hållbar utevistelsen vid storförskolor är, och hur den kan påverka "barns hälsa och relationsskapande".

Men Varberg, som tycks ha fastnat i stordriftsspåret, tänker väl fortsätta köra hårt. Av ekonomiska skäl.

På sikt kan det dock visa sig idiotiskt, Även ekonomiskt sätt. För barn som tvingas in i en miljö som är ohållbar för just dem - kan ta skada. Det är oftast dyrare i längden. Inte bara för dem. Utan även för skattebetalarna.

Bumerangen är en av Varbergs större och nyare förskolor, med utegård i sektioner.

Maria Haldesten
maria.haldesten@hn.se

Följ

Politisk redaktör

Ämnen i den här artikeln

Politik

Följ

Förskola

Följ

Centerpartiet

Följ

Miljö

Liberalerna

Hanna Netterberg

Följ

Följ

Följ

 Dela

 Dela

 Kopiera länk

Hallands Nyheter

Hallands Nyheter har funnits sedan 1905.

Ansvarig utgivare: Ulf Niklasson

Adress: Hallands Nyheter, Box 162, 432 24 Varberg

Telefon: 010-471 52 00

Mina sidor

[Prenumerera](#)

[Annonsera](#)

[eHN](#)

[Kundservice](#)

Sociala medier

[Facebook](#)

[Instagram](#)

[Twitter](#)

Om HN

[Lediga tjänster](#)

[Regler & Villkor](#)

[Cookies](#)

[Integritetspolicy](#)

[Om HN](#)

[Kontakta HN](#)

**STAMPEN
MEDIA.**

Hallands Nyheter ingår i Stampen Media, tillsammans med Göteborgs-Posten Bohusläningen Hallandsposten Kungsbacka-Posten Kungälv-
Posten Mölndals-Posten Strömstads Tidning TTELA Alingsås-Kuriren Alingsås Tidning Lerums Tidning Partille Tidning ST-tidningen Nya
Varbergsposten Västsvensk Tidningsdistribution